

GEMEENTE HAAKSBERGEN

gespreksverslag

Datum : 8 februari 2024

Onderwerp : concept beleid bespreking

Gespreksverslag 5 februari 14:30 uur gemeentehuis over concept beleidsnota windenergie Haaksbergen.

Aanwezigen:

Olga Olde Olthuis en Bas van den Born, Willem Wijnen(projectleider windenergie) en Sigrid Binksma (adviseur inwonersbetrokkenheid).

1. Welkom door Willem Wijnen. Willem geeft aan dat dit een ambtelijk gesprek is en dat hij waar het kan direct antwoorden zal geven. Op vragen die niet direct beantwoordt kunnen worden, wordt later een reactie gegeven.

2. Kort voorstel rondje:

B. van der Born (B) heeft een zomerhuis aan de Lange Bergweg.

O. Olde Olthuis (O) is bezorgde inwoner van Buurse, vooral de gezondheidszorg voor omwonenden en het verlies van het mooie landschap en natuur met het komen van windmolens.

3. Procesuitleg vanaf eind 2022, door Willem. De ontwerp beleidsnota wordt nog 4 weken ter inzage gelegd in maart.

Beknopte tijdslijn van proces tot nu toe.

* Eind 22, een opdracht vanuit de raad aan het college om een haalbaarheidsstudie uit te voeren over theoretisch wel of niet mogelijkheden windopwekking binnen de gemeentegrenzen Haaksbergen. Tevens waren er vanuit de RES 1.0 afspraken gemaakt over ambitie van Haaksbergen. Haalbaarheidsonderzoek is in voorjaar 2023 vastgesteld door gemeenteraad. Vervolgens gaf de provincie ruimte om zelf middels participatie voor windenergie beleid te ontwikkelen. Begin zomervakantie zou er gestart worden met werksessies en kennissessies met inwoners en ondernemers Buurse, maar toen is er door provinciebestuur een motie aangenomen 'Grip op wind', die de ruimte heeft beperkt in waar de gemeente nog wat van mocht gaan vinden. Hierom moest er een nieuw raadsvoorstel komen, waarbij het zoekgebied aan de noordzijde van Buurse is verkleint en zuid en oost Buurse door de gemeenteraad als zoekgebieden zijn uitgesloten. Tevens is er nieuw participatieplan vastgesteld door de gemeenteraad, wat betekent dat we vanuit de gemeente aan de hand van een concept beleid windenergie in gesprek gaan met de inwoners en ondernemers. Dit via een online consultatie op het concept plan en het voeren van enkele 1op1 gesprekken met belangengroepen. Dit is waar we nu staan.

Willem licht kort het vervolgproces toe van nu tot definitieve beleidsnota windenergie. Indien het college op 6 februari akkoord is met het starten van de consultatie op de concept beleidsnota windenergie, gaat op 07 februari de consultatie online. Daarna worden reacties uit deze ronde verwerkt en komt er een ontwerp beleidsnota windenergie, die 4 weken ter inzage wordt gelegd. Daarna volgt een definitieve beleidsnota die op route zal gaan ter besluitvorming door de gemeenteraad.

4. Vragen van O. Olde Olthuis en B. van den Born

O: Door deze ontwikkelingen omtrent wind zijn wij als Buursenaren volledig in het diepe gegooid. Ben ik als inwoner me gaan verdiepen in alle aspecten rondom windenergie en omtrent hoe werkt de politiek. En dat is allemaal best ingewikkeld. Behoefte aan meer duidelijkheid en inzichtelijkheid van bepaalde dossiers, verstrekt door de gemeente zou erg bijdragen aan meer inzicht. Tevens zou vakjargon moeten worden uitgelegd. Zodat het voor iedere inwoner te begrijpen is.

O: Staat de gemeente Haaksbergen wel aan de kant van de inwoner? Ik voel dat niet zo.

Willem: Doordat Provincie bevoegd gezag zijn en dat zij hun beleid hebben aangepast, zijn wij als gemeente ook overruled en dat voelt ook niet goed. Daarom is het ook van belang dat we een windbeleid formuleren die het provinciebeleid verder aanscherpt c.q. aanvult.

B: Kennen jullie de landelijke zienswijzen? De EU heeft Nederland op matje geroepen, de wind normen dienen aangepast te worden

- Dit proces ervaren wij net als de Titanic, deze kon ook eigenlijk niet uitvaren en toch gingen vele mensen aan boord. Ook bij de Titanic zijn er meerdere rekenfouten gemaakt, denkende aan de schaal vergroting/ constructiefouten, om even te benoemen het roer was niet aangepast en deze ook niet meer kon uitwijken. Het heeft vele slachtoffers destijds gekost.
- Ik heb me ook verdiept in Tata steel en kennis van de dossiers en normen. Daar worden ook steeds geitenpaadjes gevonden en nieuwe normen gesteld. De gemeente aldaar heeft ook daarin een zorg plicht. Ze zijn tevens verantwoordelijkheid om de inwoner te beschermen?
In de "wind"nota, die de gemeente/provincie wil opstellen, moeten meerdere details komen te staan

- over reikwijdte
- toekomstige landelijke richtlijnen
- welke materialen bestaand de windturbines uit?
- Welke gevolgen heeft dit voor de volksgezondheid/natuur/ leefomgeving
- We hebben te maken met 3 soort geluiden
 - Hoorbaar frequente geluid
 - Laag frequent geluid (LFG)
 - Infrasone trillingen/ - geluid (dit laatst is niet echt hoorbaar, maar voelbaar. Bv. bruinvissen en vleermuizen, die gedesoriënteerd raken omdat zij infrasone communicatie hebben. Infrasone geluidsgolven reiken heel ver.

O: Is het niet beter dat de provincie het onderzoek van provincie Flevoland over grondwater Biphenol A afwacht? Dat er uitstel wordt aangevraagd om ook uitkomsten van dat onderzoek mee te nemen? Als een soort van voorzorgsbeginsel in te zetten?

Willem: Doordat de initiatiefnemers Energiecoöperatie Haaksbergen en Pure Energie al een vergunningsaanvraag hebben gedaan in november 2023 bij de provincie is de provincie verplicht deze in behandeling te nemen. Als we wachten met gemeentelijk beleid op wind, kan dat niet meer worden meegenomen in de eisen van deze aanvraag en zal het worden getoetst aan de nu geldende eisen. Dit betekent dat nog verder van huis zijn.

O: Hoe is het mogelijk dat je voor huismussen, vleermuizen en vogels een bouwvergunning niet krijgt of dat de bouw kan worden stopgezet. Er wel een betonpoer in de grond kan komen voor wind?

Willem: Ook dan zullen de initiatiefnemers zich moet houden aan de geldende wetgeving, bijv. stikstof, dat moeten ze van te voren in beeld brengen en aantonen hoe ze dit aanpakken en als het niet aan de wet voldoet dan kan het niet.

Opmerkingen vanuit B:

- Grondwaterstand? – overlast 1200 kuub beton in de grond wat gaat het doen met de omgeving.
 - Wat doet het met de grondwaterstand van omwonenden rondom/in Buurse?
 - Energie afvoeren? Hoe wordt de energie afgevoerd?
 - Infrastructuur? Hoe gaat dat aangelegd worden? Wie worden in deze plannen allemaal meegenomen? Omwonenden?
 - Opslaan van energie en hoeverre is dat allemaal groene opslag? Kunnen deze vragen worden meegenomen?

Willem: Veel van de genoemde punten zijn zaken die een initiatiefnemer mee moet nemen in zijn vergunningsaanvraag. Hiervoor dienen diverse onderzoeken door hun uitgevoerd te worden. Waarna zij daarmee onderbouwd moeten aantonen dat zij voldoen aan de wetgeving en beleidseisen van de provincie. Hier toets de provincie als bevoegd gezag op bij de beoordeling van de aanvraag.

Opmerking vanuit O:

De gemeente heeft een zorgplicht naar de inwoner omtrent gezondheid en zorg voor een gezonde leefomgeving, daar gaan we de gemeente aanhouden, desnoods bij de Raad van State.

Mogen we een contactpersoon bij de provincie?

Willem: hij zorgt dat dit naar hun toekomt.

Er zijn verschillende ambtenaren vanuit NEO provincie Overijssel betrokken bij onderwerp windenergie. Mevrouw van de Sloot is intern procesbegeleider RES.

Dhr. M. Oude Egberink is een tussenpersoon c.q. aanspreekpunt vanaf de gemeente Haaksbergen richting de provincie Overijssel : m.oudeegbrink@overijssel.nl

B. Bij de uitgangspunten voor de initiatiefnemers, daar extra juridische voorwaarden qua stroomopslag aan verbinden. Nu staat met een offerte aantonen, maar kan dat niet strakker?

Willem: geeft aan dat dit een goed argument vind en verder laat uitzoeken.

O. Types tribunes windbeleid Provincie vallen daar ook erfwindmolens onder?

Willem: Nee, de erfwindmolens vallen niet onder beleid provincie.

O. 4 -5 windtribunes wordt over gesproken. Hoe zit het dan met de onderlinge afstand tussen de wind turbines onderling, ervan uitgaande dat de rotor diameter 200meter is? 5 tot 6 maal de rotordiameter geeft onderling dan 1200m stuk > Hoe wordt dit berekend?

Willem: Initiatiefnemer moet van te voren aantonen dat zij aan alle wetgeving en kaders voldoet.

O. Tot 28 februari ligt bij provincie nog ter inzage en open voor zienswijze.

Gaat de gemeente zelf nog een zienswijze indienen?

Het gaat toch om een principebeginsel dat je de inwoner moet beschermen.

Of wordt het erdoor gejaast?

Willem: Vooralsnog gaat de gemeente geen eigen zienswijze indienen. Een reden hiervoor is, dat het initiatief Oude Buurserdijk wat is ingediend, door de provincie getoetst moet worden aan haar huidige beleid. Niet aan het beleid wat nu ter inzage ligt. Daardoor is dit nieuwe, voorgenomen

beleid niet tot minder relevant meer voor Haaksbergen. Er is gekozen om de beschikbare tijd c.q. capaciteit in te zetten op het komen tot gedegen beleidsnota windenergie. Omdat we denken dat we hiermee meer zeggenschap en impact kunnen maken. In RES Twente verband is hier nog wel een gesprek gaande.

O. Hoe staat het met de stroomverzwaren, is het niet beter om te kijken naar andere energiebronnen?

- Mestvergisting
- Kleine kerncentrale
- Andere vormen van energie

Willem: Dit is voor dit stadium van waar we nu staan met zijn alle niet relevant. Er ligt Provinciaal beleid, er ligt een vergunningaanvraag die naar verwachting door de provincie in behandeling genomen gaat worden. Plus de gemeente heeft in RES 1.0 ambitie uitgesproken t.a.v. zon- en windenergie.

O. Worden zonnepanelen op het dak ook meegenomen in berekeningen?

Willem: Vanuit het nationaal programma RES is dit als volgende beantwoordt:

- De doelstelling voor kleinschalig zon-pv van 7 TWh is in 2022 behaald, vanaf dat moment kan de groei van kleinschalig zon-pv in principe worden meegeteld in het RES bod.
- Hoe de groei van kleinschalig zon-pv boven de 7 TWh moet worden uitgesplitst naar regio's of gemeenten is niet zo eenvoudig te bepalen. Het NP RES heeft daar nog geen rekenregels of cijfers voor beschikbaar.
- Er is door het NP RES nog geen besluit genomen over de vraag of kleinschalig zon-pv kan worden meegeteld als extra realisatie boven de opgave van 35 TWh, of bovenop de opgetelde biedingen van 55 TWh. (Vertaald naar de RES Twente: meetellen als onderdeel van 1,5 TWh, of als extra bovenop de 1,5 TWh).
- De nieuw rijksambitie die volgt uit het NPE is een CO2 vrij energiesysteem in 2035. Er moet nog worden bepaald hoe de ontwikkeling van kleinschalig zon-pv daar in past.

O.: Aanvliegroute van de traumahelikopter over Buurse meertje, is die meegenomen?

Willem: In de haalbaarheidsstudie van 2023 zijn de relevante vliegroutes meegenomen. Maar ik zal deze vraag uitzoeken en geeft antwoord nog terug.

O.: Flikkeren de lampjes alleen bij beweging in de lucht rondom de molen gaan ze 's nachts aan. Dit is wettelijke verplicht vanaf 150 meter hoge windturbines.

- Een detectie systeem ook voor vogels?
- Hoe werkt dit systeem, kunnen we daar meer achtergrond informatie over krijgen?

Willem: Zoals in de concept beleidsnota staat verwoordt willen we een detectiesysteem als uitgangspunt gaan opnemen.

B. Lees het boek van Bart vd Wetering, Windhandel.
Het boek ligt in de raadsbibliotheek van Haaksbergen

- Hoe kunnen we voorkomen dat er onherstelbare milieu schade is aan de omgeving gedurende levensduur van de wind turbines?
- Kunnen we daarover iets opnemen?

Willem: In de concept beleidsnota is hier al iets over opgenomen, rondom inzicht van grondstoffen.

O.: Hoeveel geluid in dB(a) mag er jaarlijks minimaal produceert worden?

- Kan het jaargemiddelde eraf?
- Hoe zit het met handhaving van overschrijding van het geluid?

Willem: Dit is niet aan ons, maar aan het de provincie als bevoegd gezag.

5. Communicatie.

De communicatie tot nu toe is ronduit slecht.

De brieven komen ook niet aan bij de o.a. vakantiehuisjes. Ook niet bij de mensen die landgoederen bezitten in Enschede o.a. Een voorbeeld. De Rutbeek was niet op de hoogte terwijl zij plannen hebben in vergevorderd stadium voor rustig recreëren rondom 't Rutbeek

De aankondigingen ook niet volledig. Niet iedereen is digitaal, wenselijk om alle omwonenden ook per brief te benaderen.

Informatie per brief zodat mensen die digitaal niet zo vaardig zijn, mee kunnen komen.

Er is ook onduidelijkheid over de verschillende visies.

O. De omgevingswet qua inspraak? Hoe zit dat in elkaar?

Sigrid: Omgevingswet is een landelijke wet dit per 1 januari is ingegaan.

De omgevingsvisie van Haaksbergen moet nog worden gemaakt, daarvoor ligt er een plan bij de gemeenteraad februari voor, als dit wordt vastgesteld, dan beginnen daarover de gesprekken en het ophalen van de inzichten van de inwoners. Dat komt er dus aan.

De structuurvisie amendement moet ook nog door de gemeenteraad worden vastgesteld Deze is 6 weken ter inzage geweest en daarop zijn er tientallen zienswijzen van inwoners binnengekomen.

B: Kan het niet duidelijker worden aangekondigd wanneer er dan waarop inspraak kan zijn en welke termijnen, We kunnen dat niet goed terug te vinden.

En niet iedereen leest het lokale krantje.

Sigrid: Gaan we aan de communicatieafdeling melden, dat dit nog duidelijker moet worden gemaakt.

O. Huizenwaarde? TNO rapport geeft aan dat er waardedaling is bij woningen vlakbij de windmolens. Hoe wordt er met deze schade omgegaan? Buurse heeft als plan: Bouwen aan randen van Buurse er liggen.

Willem: Dit dient een initiatiefnemer mee te nemen in de vergunningaanvraag en als er recht op schade is wordt dat daarin meegenomen.

O. Ook als je net hier een woning hebt gekocht en niet weet dat er windmolens komen, wie is dan verantwoordelijk De zogenoemde spookgehinderde?

Willem: Wij weten natuurlijk niet wie in de toekomst koper van vastgoed zal zijn in het gebied. Je bent altijd zelf verantwoordelijk om ontwikkelingen te checken en/of volgen. Rondom de ontwikkeling van windenergie zijn alle besluiten van de gemeenteraad openbaar.

O. (Zomerhuisjes) Huizenwaarde daling wordt daar ook rekening mee gehouden?

Willem: Dat is hetzelfde als bij woningen, dat er getoetst zal worden aan de wettelijke normen en eisen.

B. Relevantie MER 2024 Provinciale OER, hier kan tot 28 februari zienswijze worden ingediend.

Gaat de gemeente Haaksbergen dat doen?

Adviseerde de gemeente hoog in te zetten en wij kunnen eventueel helpen met 20 items voor zienswijze, en als er dan 18 worden aangenomen is dat mooi

Willem: Vooralsnog niet, zie eerder gegeven antwoordt. Maar we zullen dit nogmaals bij de wethouder voorleggen.

Er is een voorzorgsbeginsel vanaf de EU, is het niet een taak om het college zorgvuldig te adviseren?

O: Op de website van Energiecoöperatie en Pure energie staat iets over een omgevingsraad.

- Wie zitten erin die omgevingsraad? Welke mensen zijn dat?

Willem: Zij willen graag een omgevingsadviesraad oprichten rondom de verdere ontwikkeling van hun initiatief. Hiervoor kunnen mensen zich bij hun aanmelden.

O. Grondeigenaar als belanghebbende, geeft aan dat de grond al vervuild is met de oude vuilnisbelt Enschede. Hij heeft jaren lang hier het gras vanaf gehaald en dieren van laten eten.

- Hoe wordt er met deze vervuilde grond omgegaan?
- En als het moet worden afgegraven wie betaald dat dan?
- Waar gaat die grond naartoe?
- Hoe wordt dat gemonitord?
- En kunnen we dat terugvinden, waar die grond dan naartoe is gegaan?

Willem: Dit soort aspecten dienen door de initiatiefnemer meegenomen te worden bij een vergunningaanvraag. Bevoegd gezag (provincie) zal hier op toetsen als dit aan de orde is.

O. Nemen jullie onze zorgen over gezondheid en natuurbehoud ook mee naar de RES Twente overleggen. Bijvoorbeeld dat er meer onderzoek moet komen naar de gezondheidsrisico's en de gevolgen voor de natuur-, landschap-, grondwater vervuiling en dergelijke. zoals boven benoemd. Hier moet echt meer aandacht voorkomen!

Willem: zegt toe dat hij dit zeker meeneemt.

B. De zorgplicht van de gemeente, realiseer je dat we het nu hebben benoemd Er kunnen schade claims volgen.

O: Welke bank financiert het project 'windpark Oude Buurserdijk'?

- Hoe financiert deze bank dit windpark?
- Welke partijen zijn daarbij betrokken?
- Hoe is het rendement? Hoe gaan deze berekeningen en worden directe omwonenden, die rondom het windpark Oude Buurserdijk daarin meegenomen?

6. Afsluiting. We spreken af dat de notulen deze week gedeeld wordt, zodat O en B deze kunnen aanvullen waar wenselijk